

[OU] Město Ústí nad Orlicí

STŘEDNĚDOBÝ PLÁN

ROZVOJE SOCIÁLNÍCH A SOUVISEJÍCÍCH SLUŽEB
MĚSTA ÚSTÍ NAD ORLICÍ A OKOLÍ
NA OBDOBÍ

2024–2027

KOMUNITNÍ PLÁNOVÁNÍ
SOCIÁLNÍCH SLUŽEB
ÚSTÍ NAD ORLICÍ

OBSAH

ÚVOD	1
ÚSTÍ NAD ORLICÍ A JEHO SPRÁVNÍ OBLAST	2
Charakteristika města Ústí nad Orlicí a správního obvodu	2
Demografické a statistické údaje ORP Ústí nad Orlicí.....	3
KOMUNITNÍ PLÁNOVÁNÍ SOCIÁLNÍCH A SOUVISEJÍCÍCH SLUŽEB V ÚSTÍ NAD ORLICÍ A JEHO OKOLÍ	4
Co je komunitní plánování sociálních služeb.....	4
Proces plánování sociálních a souvisejících služeb v Ústí nad Orlicí.....	4
Střednědobý a akční plán rozvoje sociálních a souvisejících služeb	5
SOCIÁLNÍ A SOUVISEJÍCÍ SLUŽBY V ÚSTÍ NAD ORLICÍ A JEHO OKOLÍ	6
Síť sociálních a souvisejících služeb.....	6
Přehled sociálních a souvisejících služeb	6
Přehled poskytovatelů sociálních a souvisejících služeb.....	7
VYHODNOCENÍ PŘEDCHOZÍHO STŘEDNĚDOBÉHO PLÁNU ZA OBDOBÍ 2020—2023.....	8
Naplněné cíle a opatření rozvoje sociálních a souvisejících služeb	8
Finanční podpora sociálních a souvisejících služeb v letech 2020-2023.....	10
PLÁNOVÁNÍ ROZVOJE SOCIÁLNÍCH A SOUVISEJÍCÍCH SLUŽEB V OBDOBÍ 2024—2027	11
Cílové skupiny plánování rozvoje sociálních a souvisejících služeb	11
SWOT analýza.....	12
Cíle a opatření rozvoje sociálních a souvisejících služeb.....	13
Financování sociálních a souvisejících služeb	13
ZÁVĚR.....	14

Vážení a milí spoluobčané,

právě držíte v rukou jeden ze strategických dokumentů našeho města, Střednědobý plán rozvoje sociálních a souvisejících služeb města Ústí nad Orlicí a okolí na období 2024–2027.

Střednědobý plán definuje současné spektrum sociálních a souvisejících služeb s ohledem na jejich budoucí rozvoj. Zároveň popisuje jednotlivé oblasti činnosti dle vymezených pracovních skupin, stanovuje základní vizi a principy péče, včetně konkrétních cílů.

Součástí střednědobého plánu rozvoje sociálních a souvisejících služeb je každoročně aktualizovaný Akčním plánem rozvoje sociálních a souvisejících služeb, který reaguje v daný čas na aktuální potřeby.

Oba tyto dokumenty jsou důležité nejen pro poskytovatele sociálních služeb, ale také mají za úkol napomáhat v lepší orientaci v sociální oblasti všem občanům.

Je mojí milou povinností na závěr poděkovat všem účastníkům procesu Komunitního plánování sociálních a souvisejících služeb za jejich aktivní spolupráci nejen při zpracování tohoto strategického dokumentu, ale zejména za jejich činnost v pracovních skupinách.

Společně v rámci procesu komunitního plánování vytváříme kvalitní základy pro dobré fungování a budoucí rozvoj sociálních služeb v našem regionu, a tím napomáháme zlepšit sociální situaci jeho obyvatel.

Jiří Preclík
místostarosta města

ÚSTÍ NAD ORLICÍ A JEHO SPRÁVNÍ OBLAST

Charakteristika města Ústí nad Orlicí a správního obvodu

Město Ústí nad Orlicí je obcí s rozšířenou působností, které se nachází ve Východních Čechách na území Pardubického kraje v údolí soutoku řek Tiché Orlice a Třebovky v podhůří Orlických hor. Samotné město je tvořeno několika městskými částmi: Ústí nad Orlicí, Černovír, Dolní Houžovec, Horní Houžovec, Hylváty, Kerhartice, Knapovec, Oldřichovice, Dukla, Tichá Orlice a Václavov.

Správní obvod ORP Ústí nad Orlicí leží v severní části Pardubického kraje a na severu hraničí s Královéhradeckým krajem a obcemi Žamberska. Na východě sousedí s Lanškrounskem, na jihu s Českořebovskem a Litomyšlskem. Západní částí hraničí se správním obvodem Vysoké Mýto. ORP Ústí nad Orlicí představuje 4,2 % rozlohy kraje a po Českořebovsku a Králicku se jedná o třetí nejmenší obvod v Pardubickém kraji.¹ Do správního obvodu ORP patří 16 obcí: Brandýs nad Orlicí, České Libchavy, Dolní Dobrouč, Dlouhá Třebová, Hnátice, Hrádek, Jehnědí, Libchavy, Orlické Podhůří, Řetová, Řetůvka, Sopotnice, Sudislav nad Orlicí, Ústí nad Orlicí, Velká Skrovnice a Voděrady.

Územně se ORP Ústí nad Orlicí rozprostírá v krajinně podorlické pahorkatiny, která se nachází na samém úpatí Orlických hor. O přírodní krásy zde není nouze a turismu svědčí také síť cyklostezek, díky kterým je možné projet všechna turistická místa na kole. Mezi nejnavštěvovanější památky patří historické centrum města Ústí nad Orlicí, hrad Lanšperk a také město Brandýs nad Orlicí, které je spojováno se životem Jana Ámose Komenského.²

SO ORP ÚSTÍ NAD ORLICÍ

¹ Citace z charakteristiky správního obvodu z webu ČSÚ (www.czso.cz)

² Citace z charakteristiky správního obvodu z webu www.edpp.cz

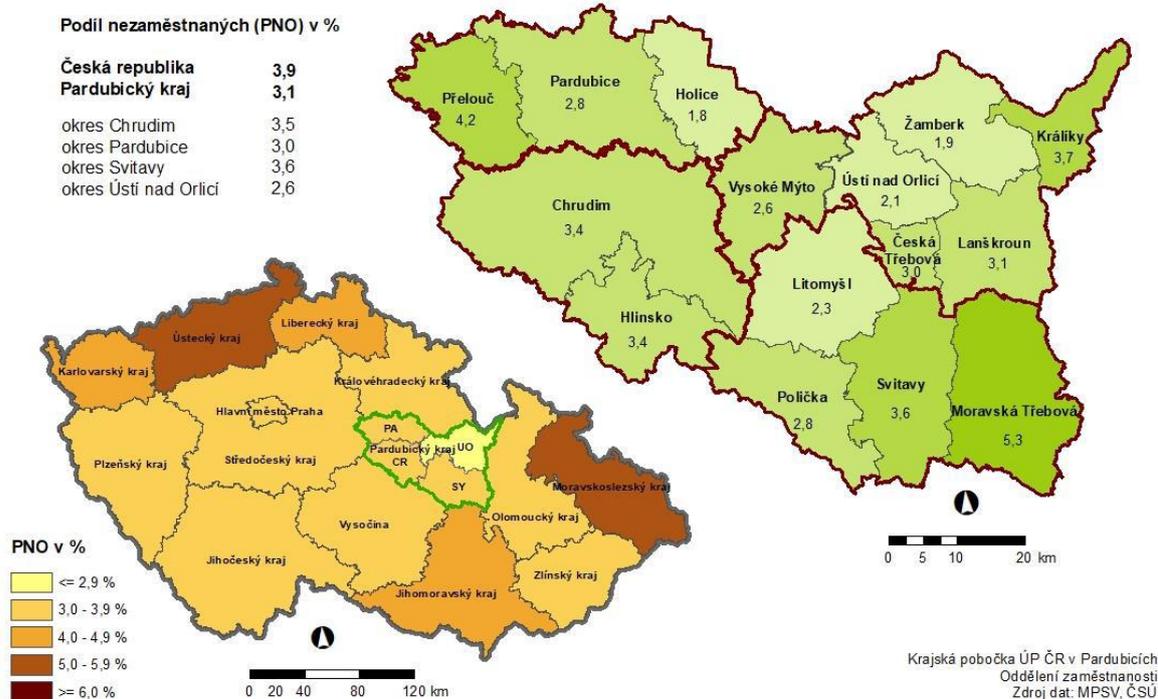
Demografické a statistické údaje ORP Ústí nad Orlicí

Podle ČSÚ žilo ve správním obvodu ORP Ústí nad Orlicí k 1. 1. 2023 celkem 26.493 obyvatel, z toho 13.094 mužů a 13.399 žen. Samotné město Ústí nad Orlicí mělo ke stejnému datu celkem 14.141 evidovaných obyvatel, z toho 6.869 mužů a 7.272 žen. Průměrný věk obyvatelstva ORP byl 43,1 let.

Podíl nezaměstnaných osob v ORP (tj. dosažitelných uchazečů o zaměstnání na obyvatelstvu ve věku 15-64 let) vrostl k 1. 1. 2023 na 2,1%, tj. nejvyšší hodnota od konce března 2021. Svůj vliv na tom mají dopady covidové epidemie a energetické krize, které ovlivnili celkový trh i život obyvatelstva. Přesto okres Ústí nad Orlicí patří z hlediska nezaměstnanosti o okres s nejnižším podílem nezaměstnaných občanů v Pardubickém kraji a druhým nejvyšším počtem volných pracovních míst. Nejvíce uchazečů nachází zaměstnání v odvětví obchod a služby, strojírenství a stavebnictví. Z konkrétních profesí je možné jmenovat pomocné pracovníky ve výrobě, pracovníky v prodeji a montážní dělníky výrobků a zařízení. Uchazeči, kteří nově přicházejí do evidence, jsou především z odvětví obchod a služby, elektrotechnika a výroba dopravních prostředků a zařízení.³

Ve struktuře domovního fondu mají významné místo bytové domy, z čehož vyplývají i specifické hodnoty ukazatelů úrovně bydlení. Dle Sčítání lidu, domů a bytů z roku 2021 je průměrný počet osob na jeden obydlený byt v ORP Ústí nad Orlicí 2,33, v rámci města tj. 2,01 osob. Oproti hodnotám zjištěným při sčítání v roce 2011 sledujeme pokles osob obývaných jeden byt, kdy byl průměr 2,43 osob v bytě. Naopak došlo k navýšení průměrné obytné plochy z 50,6 m² v roce 2011 na 78,5 m².⁴

PODÍL NEZAMĚSTNANÝCH NA OBYVATELSTVU V JEDNOTLIVÝCH KRAJÍCH ČR,
OKRESECH A OBCÍCH S ROZŠÍŘENOU PŮSOBNOSTÍ PARDUBICKÉHO KRAJE
STAV K 31. 1. 2023

³ Měsíční statistická zpráva Krajské pobočky Úřadu práce ČR v Pardubicích

⁴ Výsledky SLBD 2021 z webu ČSÚ (www.czso.cz)

KOMUNITNÍ PLÁNOVÁNÍ SOCIÁLNÍCH A SOUVISEJÍCÍCH SLUŽEB V ÚSTÍ NAD ORLICÍ A JEHO OKOLÍ

Co je komunitní plánování sociálních služeb

Komunitní plánování sociálních služeb (KPSS) je široký a otevřený proces zjišťování potřeb a hledání zdrojů v oblasti sociálních služeb. Je založen na zapojování a vyjednávání všech osob, kterých se daná oblast týká.

Cílem komunitního plánování je vtáhnout do diskuze o rozvoji sociálních služeb co nejširší veřejnost a nastavit síť sociálních služeb tak, aby odpovídala potřebám a specifikům daného regionu z hlediska nabídky poskytovaných služeb, jejich dostupnosti a kvality. Dosažený výsledný konsenzus účastníků by měl zaručit, že finanční prostředky jsou poskytovány a využívány hospodárně a vyhovují jak zjištěným potřebám obyvatel, tak i finančním zdrojům zadavatele sociálních služeb.

Komunitní plánování se provádí prostřednictvím dialogu tří základních skupin, které se v komunitě podílejí na trhu sociálních služeb, navzájem se ovlivňují a doplňují:

- **ZADAVATELÉ** - službu platí, zřizují či organizují.
- **POSKYTOVATELÉ** - službu provozují, uskutečňují a poskytují.
- **UŽIVATELÉ** - službu přijímají, dostávají nebo spotřebovávají.

Proces plánování sociálních a souvisejících služeb v Ústí nad Orlicí

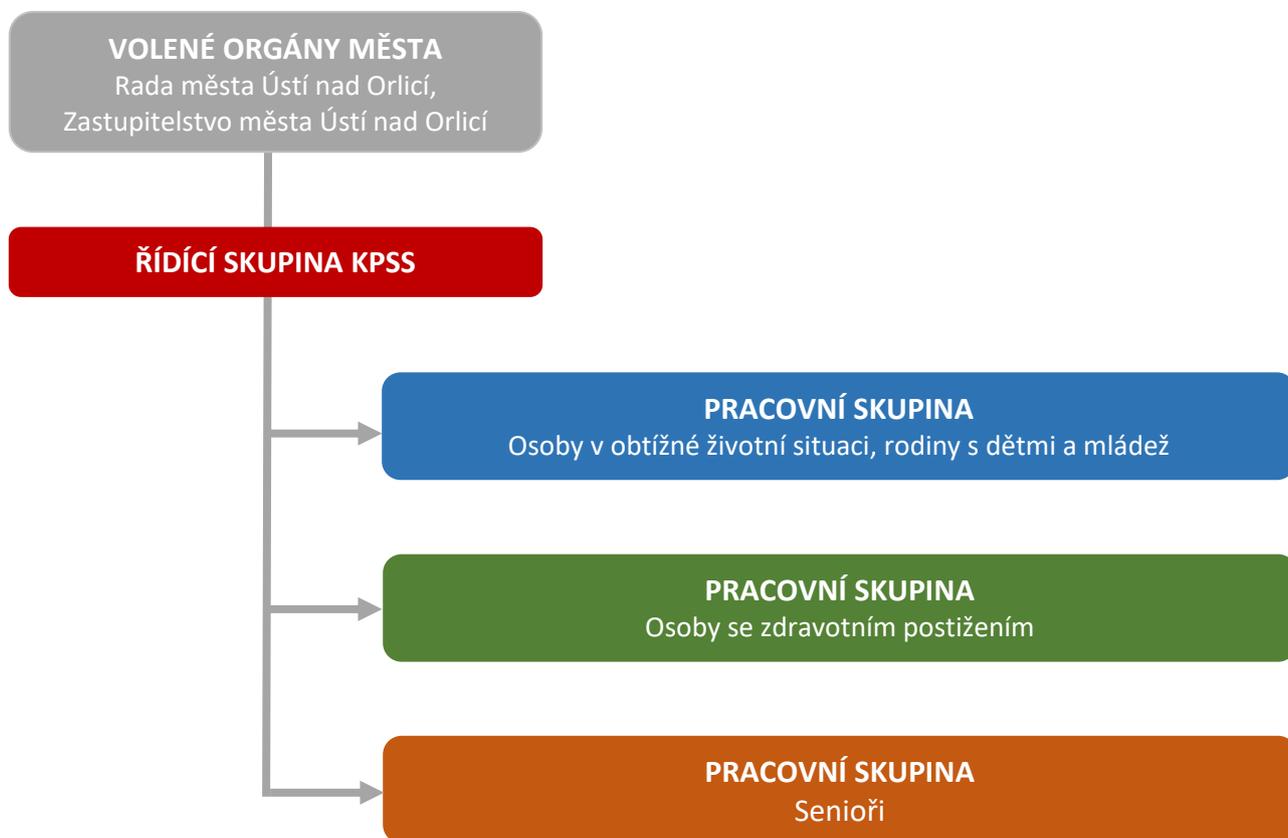
Komunitní plánování sociálních služeb na území Ústí nad Orlicí započalo v roce 2007, kdy zastupitelstvo města Ústí nad Orlicí svým usnesením rozhodlo o zahájení činnosti, která mimo jiné vedla k vytvoření Střednědobého plánu rozvoje sociálních a souvisejících služeb v Ústí nad Orlicí a okolí.

Proces KPSS řídí ustanovená Řídící skupina (ŘS) z jejíž podnětu vznikly Pracovní skupiny (PS), které jsou zaměřeny na jednotlivé cílové skupiny – Pracovní skupina „**Osoby v obtížné životní situaci, rodiny s dětmi a mládež**“, Pracovní skupina „**Senioři**“, Pracovní skupina „**Osoby se zdravotním postižením**“. Členové pracovních skupin se scházejí dle potřeb procesu komunitního plánování.

Plánování sociálních služeb je široký, otevřený a neustále se zdokonalující proces, na němž se podílejí nejen zástupci města Ústí nad Orlicí a poskytovatelé sociálních služeb a navazujících aktivit, ale možnost zapojit se má i široká veřejnost. Prioritou celého procesu je zjišťování potřeb, hledání zdrojů a zajišťování služeb v sociální oblasti zapojením všech účastníků. Posláním komunitního plánování je zajišťování a udržování optimální sítě sociálních služeb s ohledem na aktuální potřeby občanů města, dostupné finanční zdroje poskytovatelů i zadavatelů a daná kvalitativní kritéria.

V roce 2023 byl aktualizován **Katalog sociálních a souvisejících služeb v Ústí nad Orlicí a okolí**, kde veřejnost získá potřebné informace o poskytovatelích sociálních a souvisejících služeb v regionu. Možnost setkání poskytovatelů s uživateli nabízí od roku 2010 pořádaný **Veletrh sociálních služeb**. Organizovány jsou i další, dnes již tradiční akce v rámci pracovních skupin, **Mezinárodní den seniorů**, **Integrační den osob se zdravotním postižením**. Veřejnost je pravidelně informována o sociálních a souvisejících službách v rámci „Ústeckých listů“. V roce 2023 začala nová tradice prezentace sociálních služeb v rámci akce „Město v pohybu“ a neformální Setkání poskytovatelů sociálních a souvisejících služeb napříč všemi pracovními skupinami v rámci ORP Ústí nad Orlicí a Česká Třebová.

Výsledkem procesu komunitního plánování je strategický plán, který je konsenzem mezi tím, co je možné, a tím, co bylo v procesu komunitního plánování označeno jako potřebné či prioritní. Zároveň je důležitým nástrojem pro řízení a optimalizaci sítě sociálních služeb, neboť je vodítkem pro rozdělování dotací města do sociální oblasti.

Střednědobý a akční plán rozvoje sociálních a souvisejících služeb

Předkládaný **Střednědobý plán rozvoje sociálních a souvisejících služeb města Ústí nad Orlicí a okolí na období 2024–2027** je třetím střednědobým strategickým plánem města Ústí nad Orlicí pro sociální oblast. Tento plán určuje směr rozvoje sociálních služeb a programů v Ústí nad Orlicí a okolí. Materiál prezentuje nejen požadavky zadavatele, ale také se snaží respektovat požadavky a odborné názory poskytovatelů sociálních služeb a služeb navazujících, názory a zpětné vazby uživatelů těchto služeb a základní data o spektru nabízených služeb. Snahou je, aby síť nejen sociálních služeb byla pro občany dostupná, kvalitní, efektivní a hospodárná.

Prováděcím dokumentem střednědobého plánu je **Akční plán rozvoje sociálních a souvisejících služeb města Ústí nad Orlicí a okolí**, který je v období platnosti strategického plánu každoročně prezentován. Akční plán umožňuje flexibilně reagovat na potřeby občanů města a stanovuje nové (případně rozšiřuje nebo utlumuje nevyužívané) priority a opatření. Cílem Akčního plánu je nastavení sítě sociálních služeb v souladu s prioritami a cíli Střednědobého plánu a v souladu s aktuálními potřebami a trendy v poskytování sociálních služeb v daném roce.

SOCIÁLNÍ A SOUVISEJÍCÍ SLUŽBY V ÚSTÍ NAD ORLICÍ A JEHO OKOLÍ

Sít sociálních a souvisejících služeb

Na území ORP Ústí nad Orlicí je zastoupeno množství **sociálních služeb** registrovaných dle zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů, které občanům Ústí nad Orlicí a okolí poskytují rozmanité služby. Souběžně se sociálními službami jsou některými poskytovateli poskytovány také související aktivity a činnosti navazující na některou sociální službu.

Ke zmapování situace v sociálních a souvisejících službách napomáhají výstupy z pracovních skupin komunitního plánování, které probíhají v průběhu celého roku a řeší aktuální problémy a otázky z jednotlivých cílových skupin v našem městě a okolí.

Sít sociálních služeb je rozuměn souhrn sociálních a souvisejících služeb, které v dostatečné kapacitě, náležité kvalitě a s odpovídající místní dostupností napomáhají řešit nepříznivou sociální situaci osob na území Ústí nad Orlicí a jsou v souladu s jejich zjištěnými potřebami. Aktuální **Sít sociálních a souvisejících služeb v Ústí nad Orlicí a okolí** je každoročně přílohou Akčního plánu, který je prováděcím dokumentem k platnému Střednědobému plánu.

Přehled sociálních a souvisejících služeb

V souladu se zákonem č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, v platném znění, jsou na území ORP Ústí nad Orlicí poskytovány následující **registrované sociální služby**:

§ 37 odborné sociální poradenství

§ 39 osobní asistence

§ 40 pečovatelská služba

§ 43 podpora samostatného bydlení

§ 44 odlehčovací služby

§ 47 týdenní stacionáře

§ 48 domovy pro osoby se zdravotním postižením

§ 49 domovy pro seniory

§ 50 domovy se zvláštním režimem

§ 51 chráněné bydlení

§ 52 sociální služby poskytované ve zdravotnických zařízeních lůžkové péče

§ 54 raná péče

§ 55 telefonická krizová pomoc

§ 57 azylové domy

§ 58 dům na půl cesty

§ 60 krizová pomoc

§ 60a intervenční centra

§ 62 nízkoprahová zařízení pro děti a mládež

§ 65 sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi

§ 66 sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením

§ 67 sociálně terapeutické dílny

§ 69 terénní programy

§ 70 sociální rehabilitace

Neregistrované související služby doplňují a rozšiřují síť registrovaných sociálních služeb pro větší komfort uživatelů. Jedná se např. o mateřská a rodinná centra, aktivizační služby pro seniory, kluby důchodců, dobrovolnické aktivity, služby s přesahem do oblasti zdravotnictví, dopravní služby pro osoby se zdravotním postižením, podpůrné služby (např. potravinová pomoc, šatník), služby s přesahem do oblasti prevence kriminality apod.

Přehled poskytovatelů sociálních a souvisejících služeb

V roce 2023 byly sociální a souvisejících služby na území ORP Ústí nad Orlicí zajišťovány následujícími, níže uvedenými poskytovateli. Aktuální seznam poskytovatelů, včetně konkrétních služeb, které jsou občanům města nabízeny lze každoročně nalézt v **Síti sociálních a souvisejících služeb v Ústí nad Orlicí a okolí**, která je přílohou Akčního plánu pro daný rok.

- *Abraham klub ŘKF v Ústí nad Orlicí*
- *Amalthea, z.s.*
- *AUDIOHELP, z.s.*
- *CEDR Pardubice, o.p.s.*
- *Centrum J. J. Pestalozziho, o.p.s.*
- *Centrum pro dětský sluch Tamtam, o.p.s.*
- *Centrum pro zdravotně postižené a seniory Pardubického kraje, o.p.s.*
- *Centrum sociální péče města Ústí nad Orlicí*
- *Centrum pro seniory Relaxík*
- *Cesta pro rodinu, z.ú.*
- *Děti patří domů, z.s.*
- *Dobrá rodina, o.p.s.*
- *Dobrovolnické centrum KONEP*
- *Dobrovolnické centrum Světlo*
- *Domov důchodců Ústí nad Orlicí*
- *Domov pod hradem Žampach*
- *Domov u studánky*
- *Farní charita Litomyšl*
- *Klub důchodců Rieter*
- *KONTAKT Ústí nad Orlicí, o.p.s.*
- *Laxus, z.ú.*
- *Mateřské centrum U Krtečka*
- *Mateřské centrum Medvídek*
- *Město Brandýs nad Orlicí*
- *Městský úřad Ústí nad Orlicí*
- *Obec Dolní Dobrouč*
- *Oblastní charita Ústí nad Orlicí*
- *Oblastní spolek ČČK Ústí nad Orlicí*
- *Okresní správa sociálního zabezpečení Ústí nad Orlicí*
- *Péče o duševní zdraví, z.s.*
- *Pedagogicko-psychologická poradna Ústí nad Orlicí*
- *Poradna pro rodinu Pardubického kraje*
- *Poruchy autistické spektra, z.s.*
- *Probační a mediační služba ČR*
- *Rodinné centrum Hrošík z.s.*
- *Rodinné centrum Srdíčko, z.s.*
- *Rodinné Integrační Centrum, z.s.*
- *ROSKA Ústí nad Orlicí, z.p.s.*
- *Rytmus Východní Čechy, o.p.s.*
- *Senior klub města Ústí nad Orlicí*
- *Sjednocená organizace nevidomých a slabozrakých*
- *SKP-Centrum, o.p.s.*
- *SPCCH, z.s.*
- *Středisko rané péče v Pardubicích, o.p.s.*
- *Středisko výchovné péče MIMÓZA*
- *Tichý svět o.p.s.*
- *Tyfloservis, o.p.s.*
- *Úřad práce ČR – Ústí nad Orlicí*
- *Zdravotnická zařízení lůžkové péče*

VYHODNOCENÍ PŘEDCHOZÍHO STŘEDNĚDOBÉHO PLÁNU ZA OBDOBÍ 2020–2023

Naplněné cíle a opatření rozvoje sociálních a souvisejících služeb

Předchozí Střednědobý plán rozvoje sociálních a souvisejících služeb města Ústí nad Orlicí a okolí na období 2020–2023 byl realizován prostřednictvím prováděcího dokumentu, tzv. **Akčního plánu rozvoje sociálních a souvisejících služeb města Ústí nad Orlicí a okolí**, který byl vždy vytvořen na daný rok. V rámci stanovených priorit a opatření napříč jednotlivými skupinami se v letech 2020–2023 podařilo naplnit následující:

SENIORŮ

Zlepšení a udržení informovanosti seniorů	<i>V roce 2020 došlo k úpravě písma (změna stylu a velikosti písma) v Ústeckých listech. Současně se podařilo každý rok uskutečnit akci „Mezinárodní den seniorů“. V rámci této akce docházelo, jak k setkání zástupců klubů seniorů města Ústí nad Orlicí, tak z přátelých města Bystřice Kladské a Popradu.</i>
Navýšení kapacity lůžek v domově se zvláštním režimem a zlepšení kvality bydlení v Domově důchodců v Ústí nad Orlicí	<i>V roce 2020 bylo na Krajském úřadě Pardubického kraje jednáno o navýšení počtu lůžek v domově se zvláštním režimem v DD Ústí nad Orlicí v průběhu let 2018–2022 po rekonstrukci budovy. Bohužel nebyla vyhlášena finanční podpora pro tuto cílovou skupinu, a proto byly v letech 2021 a 2022 mapovány možnosti finanční podpory. V roce 2022 byla zpracována studie na přístavbu domova. V roce 2023 došlo k přípravě projektu pro změnu kapacity lůžek na pokojích za účelem zvýšení kvality bydlení.</i>
Zkvalitnění služby Domova důchodců Ústí nad Orlicí	<i>V roce 2020 došlo k vybudování recepce a zvětšení prostor kiosku/kavárny.</i>
Vytvoření koncepce politiky stárnutí obyvatel města	<i>V roce 2020 se podařilo zpracovat návrh koncepce politiky stárnutí obyvatel města. Zastupitelstvo města Ústí nad Orlicí schválilo v roce 2021 dokument „Strategii stárnutí, seniori v našem městě“. Následující roky byly mapovány finanční zdroje pro naplňování cílů schválené Strategie stárnutí.</i>

OSOBY SE ZDRAVOTNÍM POSTIŽENÍM

Podpora zaměstnanosti a pracovní rehabilitace OZP	<i>V průběhu celého období docházelo k podporování služeb sociální rehabilitace v oblasti zaměstnanosti a zaměstnavatelnosti osob se zdravotním postižením. Například došlo k rozšíření chráněných kompenzačních dílen (navýšení pracovních míst). Úzce se spolupracovalo především s Úřadem práce ČR.</i>
Podpora terénních a ambulantních asistenčních služeb pro OZP	<i>Byly zachovány a podpořeny služby sociální rehabilitace, rané péče, aktivizačních služeb sociálního poradenství formou terénní práce a (ambulantní) asistenční služby pro osoby se zdravotním postižením. Ze strany města docházelo k podpoře především prostřednictvím dotačního programu.</i>
Zajištění soběstačnosti a služeb samostatného bydlení OZP	<i>V roce 2020 město nabízelo k pronájmu tři byty pro organizace poskytující služby tréninkového a chráněného bydlení. Služba byla do roku 2023 využívána v jednom tréninkovém bytě. Prostřednictvím dotačního programu města byla v tomto období zajištěna finanční podpora služeb podporující samostatnost a soběstačnost OZP.</i>
Zvyšování informovanosti občanů o sociálních službách pro OZP	<i>Každý rok se podařilo uskutečnit akci Integrační den aneb: Jak se žije s postižením.</i>

OSOBY V OBTÍŽNÉ ŽIVOTNÍ SITUACI, RODINY S DĚTMI A MLÁDEŽ

<p>Rozvoj prevence kriminality na místní úrovni</p>	<p>Pro každý rok byl zpracován Program prevence kriminality města s bezpečnostní analýzou. Došlo k udržení činnosti Asistenta prevence kriminality. V roce 2020 a 2021 byl realizován „Zážitekový pobyt pro děti ze soc. znevýhodněného prostředí“. Pro žáky místních škol se podařilo realizovat preventivní divadelní představení „KyberLIFE“ v roce 2022 a „Money for LIFE“ v roce 2023. V roce 2023 vznikla preventivní interaktivní hra pro děti a mladistvé s názvem „Oldovi už není OUzko“. V letech 2021-2023 byly realizovány besedy pro seniory s tématem bezpečnosti seniorů.</p>
<p>Služby pro osoby s nízkými příjmy, které nemají bydlení, mají nízké důchody, dluhy, řeší různé problémy a nemohou využívat stávající sociální služby</p>	<p>V roce 2020 došlo k vytvoření Seznamu služeb a možností pomoci pro zmíněnou cílovou skupinu. Byly také zmapovány možnosti financování, bydlení a jednorázového přenocování pro dané osoby. V následujícím roce proběhl v rámci pracovních skupin dotazník mapující počty osob vyžadující tyto služby a možnosti případného vzniku a financování služby.</p>
<p>Zajištění pomoci pro osoby v krizové situaci</p>	<p>Na základě spolupráce se zdravotnickými zařízení v roce 2020 se ukázala potřeba vzniku zařízení pro osoby v krizové situaci (např. ubytovna, sedárna nebo krizového lůžko), také pro osoby, které jsou náhle (často večer, o víkendu) propuštěny ze zdravotnického zařízení a nemají možnosti dopravy domů a nemají blízké, kteří by se o ně postarali. V roce 2022 byly zmapovány ubytovny ve městě a bylo hovořeno o možnostech zřízení nové služby. V roce 2023 došlo ke zřízení sedárny pro osoby v bytové nouzi v případě zhoršení počasí, kterou zajistilo město Ústí nad Orlicí. Zřízena byla potravinová pomoc v prostorách Českého červeného kříže, která vydává potravinovou pomoc občanům na základě doporučení vybraných NNO a MěÚ.</p>

PRŮŘEZOVÉ PRIORITY

<p>Podpora a rozvoj procesu KPSS v Ústí nad Orlicí</p>	<p>I přes mimořádná vládní opatření kvůli Covid-19 v letech 2020 až 2021 se podařilo udržet proces KPSS v Ústí nad Orlicí. V průběhu celého období byla udržena organizační struktura KPSS v Ústí nad Orlicí a zajištěna návaznost procesu KPSS pro další plánovací období. V roce 2022 se uskutečnilo setkání starostů našeho ORP, kde byli informováni o procesu KPSS v Ústí nad Orlicí a byl realizován Veletrh sociálních služeb. V roce 2023 se nově uskutečnilo Setkání poskytovatelů sociálních a souvisejících služeb na území ORP měst Ústí nad Orlicí a Česká Třebová.</p>
<p>Zachování stávajících sociálních služeb a jejich podpora</p>	<p>Město Ústí nad Orlicí mělo aktivní zájem a finančně podporovalo další rozvoj sítě sociálních a souvisejících služeb pro jednotlivé cílové skupiny dle aktuální potřeby daného území, včetně podpory jejich kvality a potřebných kapacit. Současně i město spolupracovalo na tvorbě sítě sociálních služeb Pardubického kraje a reagovalo na potřeby daného obvodu.</p>
<p>Udržení a posílení informovanosti občanů o sociálních službách v Ústí nad Orlicí</p>	<p>V roce 2020 proběhla aktualizace elektronického Katalogu poskytovatelů služeb a jeho zveřejnění na webu města. Katalog byl distribuován veřejnosti a obcím v rámci ORP Ústí nad Orlicí. V roce 2023 k další aktualizaci Katalogu, a to i v tištěné formě. V roce 2021 byl starostům obcím našeho ORP zaslán informační letáček poskytovatelů sociálních a souvisejících služeb v našem ORP. Občané města byli pravidelně informováni o činnosti KPSS a poskytovatelích sociálních a souvisejících služeb na webu města a prostřednictvím měsíčníku „Ústecké listy“.</p>

Finanční podpora sociálních a souvisejících služeb v letech 2020-2023

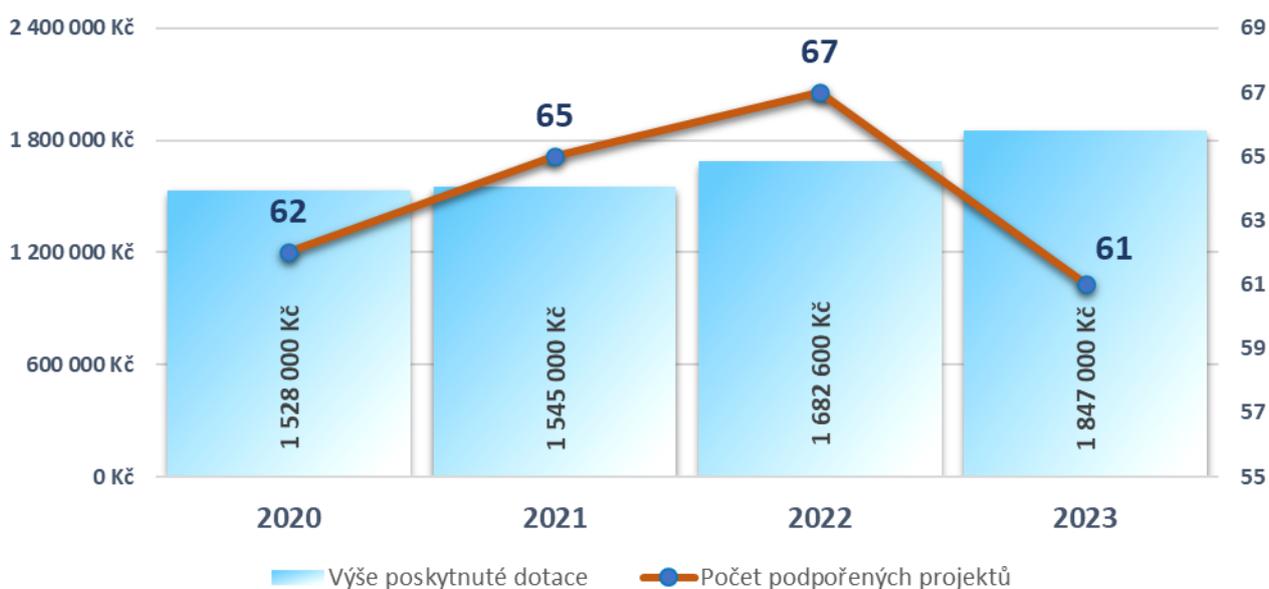
Město Ústí nad Orlicí každoročně finančně podporuje organizace, které poskytují sociální a související služby občanům města a okolních obcí, prostřednictvím dotačního programu případně formou individuálních dotací.

V letech 2020–2023 byly městem podpořeny projekty v rámci programového dotačního řízení a bylo poskytnuto i několik individuálních dotací, kterými město například pružně reaguje na aktuální potřeby služeb a organizací – zánik a vznik sociálních služeb, zvýšení kapacity služeb, změna organizační struktury a jiné.

Přehled podpořených projektů a výše poskytnuté dotace v letech 2020-2023

Rok	Podpořené projekty			Výše poskytnuté dotace		
	individuální	programové	celkem	individuální	programové	celkem
2020	9	53	62	252 000 Kč	1 276 000 Kč	1 528 000 Kč
2021	12	53	65	265 000 Kč	1 280 000 Kč	1 545 000 Kč
2022	12	55	67	305 600 Kč	1 377 000 Kč	1 682 600 Kč
2023	9	52	61	250 000 Kč	1 597 000 Kč	1 847 000 Kč

Poskytnuté dotace do oblasti sociálních a souvisejících služeb Městem Ústí nad Orlicí v letech 2020 až 2023

PLÁNOVÁNÍ ROZVOJE SOCIÁLNÍCH A SOUVISEJÍCÍCH SLUŽEB V OBDOBÍ 2024–2027

Cílové skupiny plánování rozvoje sociálních a souvisejících služeb

V rámci komunitního plánování v Ústí nad Orlicí byly ustanoveny celkem tři pracovní skupiny, které se podílejí na koordinaci sociálních služeb s následujícími cílovými skupinami:

- **OSOBY V OBTÍŽNÉ ŽIVOTNÍ SITUACI, RODINY S DĚTMI A MLÁDEŽ**

Cílovou skupinou jsou rodiny s dětmi a mládeží, které se nacházejí jak ve standardní situaci (např. rodičovská dovolená) nebo naopak v nestandardních podmínkách (např. v akutní krizové situaci, dlouhodobě obtížné životní situaci, kterou rodiny nejsou schopny řešit vlastními silami), rodiny úplné i neúplné, rodiny i děti se specifickými potřebami, rodiny a děti z různých důvodů sociálně znevýhodněné, vyžadující speciální pomoc a přístup, dále se zaměřuje na problematiku rodin a dětí v různých fázích rodinného cyklu a života.

Současně jsou cílovou skupinou pracovní skupiny osoby v obtížné životní situaci, kam spadají např. osoby bez přístřeší, lidé ohrožení závislostí, lidé dlouhodobě nezaměstnaní, osoby ve výkonu trestu nebo vracející se z výkonu trestu, oběti domácího násilí, oběti trestných činů, lidé v krizi nebo jiné obtížné situaci, osoby opouštějící zařízení ústavní péče a náhradní rodinné péče.

- **SENIORŮ**

Senioři tvoří významnou cílovou skupinu uživatelů sociálních služeb. Jejich příjmy tvoří zejména starobní důchod a v případě seniorů závislých na pomoci jiné fyzické osoby také příspěvek na péči. Služby určené této cílové skupině jsou poskytovány občanům, kteří dosáhli věku rozhodného pro přiznání starobního důchodu a ocitli se v situaci vyžadující podporu druhé osoby, přičemž tuto podporu nemohou získat jiným způsobem než prostřednictvím sociální služby.

Pro potřeby plánování sociálních služeb jsou cílovou skupinou senioři se sníženou soběstačností z důvodu věku a často přidruženého chronického onemocnění nebo zdravotního postižení, jejichž situace vyžaduje pomoc jiné fyzické osoby.

- **OSOBY SE ZDRAVOTNÍM POSTIŽENÍM**

Občané se zdravotním postižením tvoří významnou skupinu uživatelů sociálních služeb se specifickými potřebami. Poskytované služby se zaměřují na péči, rehabilitaci a integraci osob, které mají sníženou aktivitu a omezenou možnost společenské participace.

Pro potřeby plánování sociálních služeb se pracovní skupina se zaměřuje na osoby se zdravotním postižením a osoby se zdravotním znevýhodněním. Do cílové skupiny patří také v případě nezletilých osob rodiče – zákonní zástupci. Podpora a pomoc je také zaměřena na osoby pečující.

SWOT analýza

Předkládaná SWOT analýza reflektuje potřeby daných cílových skupin i celé sítě sociálních a souvisejících služeb. Je podkladem pro stanovení priorit a opatření, která mohou být realizována v jednotlivých letech, a která jsou součástí Akčního plánu pro daný rok.

Nezavazuje město ke zřizování či okamžitému řešení slabých stránek a příležitostí, ale má být funkčním návodem pro jednotlivé pracovní skupiny k mapování potřebnosti či možnostem dalšího postupu.

SILNÉ STRÁNKY	SLABÉ STRÁNKY
<ul style="list-style-type: none">• Fungující síť sociálních a navazujících služeb (posílená o potravinovou pomoc a sedárnu).• Aktivity města v rámci prevence kriminality.• Integrovaný den.• Veletrh sociálních služeb.• Mezinárodní den seniorů.• Dotační politika města.• Provázanost a spolupráce poskytovatelů s městem.• Fungující proces komunitního plánování a jeho podpora.• Posílení a zkvalitnění dobrovolnictví.• Katalog sociálních služeb.	<ul style="list-style-type: none">• Malý zájem veřejnosti o informace o sociálních službách.• Chybějící víceleté financování, nesoulad ve financování kraj x obce.• Bariéry v některých zdravotnických a veřejných zařízeních.• Absence pobytové sociální služby pro osoby závislé, dlužníky, nízkopříjmové skupiny obyvatel.• Absence ubytovny se schváleným provozním řádem.• Chybějící služba osobní asistence reagující na okamžité potřeby klientů.• Nedostatečná informovanost odmítnutí sociální služby potřebným klientům.• Chybějící dostatečná síť psychiatrické, psychologické a terapeutické péče.• Nedostatek možností pro zkrácené pracovní úvazky (např. pro rodiče s dětmi) a práci pro lidi se specifickými požadavky.• Migrující klienti (pro poskytovatele pomoci i pro změnu situace klienta).• Nedostatečná návaznost na zdravotní systém.• Chybějící městské nájemní bydlení pro vícečlenné rodiny.
PŘÍLEŽITOSTI	OHROŽENÍ
<ul style="list-style-type: none">• Informace občanům v médiích a tisku.• Snažit se zpřístupnit informace o sociálních službách a jiných aktivitách jinak než na sociálních sítích a internetu.• Prezentace průběhu KPSS a setkání starostů PO III.• Setkání a prezentace poskytovatelů všech členů PS KPSS.• Podpora neformálních pečujících.• Prevence na školách – finanční gramotnost, rizikové chování (kyberšikana).• Řešení dluhové problematiky (např. zkrácení doby pro oddlužení, Milostivé léto).• Participativní projekty města.• Účast sociálních a souvisejících služeb v rámci akcí pořádaných městem.• Stáže v sociálních organizacích i zahraničních.• Spolupráce se školami.• Vznik multidisciplinárních týmů.• Zapojování peer pracovníků.• Užší spolupráce se zaměstnavateli na běžném trhu.• Dny otevřených dveří v organizacích.	<ul style="list-style-type: none">• Nedostatečné zdroje financování a systém financování.• Chudoba klientů.• Horší dostupnost některých zdravotnických (např. zubaři, odborní lékaři) a veřejných služeb (např. MŠ, Česká pošta).• Digitalizace, sociální sítě a různé výzvy.• Novela trestního zákoníku, po které se může zvýšit počet podmíněně propuštěných.• Mění se podmínky pro uprchlíky.• Ekonomická krize a inflace.• Změny v posuzování zdravotního stavu a vliv na přiznání dávek.• Ukončení výplaty dávky náhradní výživné po uplynutí zákonného nároku.• Nové „legálně“ dostupné drogy.• Závislost lidí na sociálních službách.

Cíle a opatření rozvoje sociálních a souvisejících služeb

Cíle na plánované období 2024–2027 primárně vychází z potřeby zachovat dosavadní rozsah služeb, podpořit rozvoj služeb v oblastech, které byly výzkumem potřeb uživatelů zjištěny jako nejpotřebnější a podporovat poskytovatele sociálních služeb zajišťujících péči v prioritních oblastech pro cílové skupiny. V návaznosti na cíle jsou zpracovány priority a opatření pro jednotlivé cílové skupiny, které jsou součástí Akčních plánů a vychází z představené SWOT analýzy.

Z výše uvedených výstupů SWOT analýzy i jednotlivých analýz skupin komunitního plánování vyplývá, že město Ústí nad Orlicí má dostupnou a optimální síť služeb poskytující kvalitní a efektivní sociální péči. Město Ústí nad Orlicí je regionem, kde funguje meziresortní spolupráce na všech úrovních a existuje nabídka řešení pro všechny ohrožené cílové skupiny.

Financování sociálních a souvisejících služeb

Sociální a související služby jsou financovány vícezdrojovým způsobem. To znamená, že organizace, které je poskytují, získávají finance na zajištění svých nákladů z několika různých zdrojů. Mezi tyto zdroje patří především evropské dotace, dotace ze státního rozpočtu, z rozpočtu obcí a krajů, platby uživatelů služeb, příjmy z úřadu práce, od zdravotních pojišťoven, sbírek, sponzorské dary a další příjmy.

Město Ústí nad Orlicí poskytuje veřejnou finanční podporu organizacím, které poskytují sociální a související služby občanům města. Dotace města jsou poskytovány dle zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů a v souladu se zákonem č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů a svými dotacemi pružně reaguje na potřeby regionu – zánik a vznik sociálních služeb, zvýšení kapacity služeb, změna organizační struktury a jiné.

Návrhy na dotace z rozpočtu města žadatelům poskytujícím sociální, zdravotnické a navazující služby se zabývají nejprve jednotlivé pracovní skupiny a následně Řídící skupina KPSS, kteří připravuje podklady pro orgány města ke schválení.

Téma rozvoje sociálních a souvisejících služeb je velmi důležitým námětem pro všechny obyvatele města a jeho správního obvodu. Problematika rozvoje sociálních služeb není věcí pouze místní samosprávy, ale dotýká se zásadním způsobem všech obyvatel.

Střednědobý plán rozvoje sociálních a souvisejících služeb města Ústí nad Orlicí a okolí na období 2024–2027 vymezuje základní úlohu města. Ta by měla spočívat především v koordinaci, sběru dat, mapování jednotlivých sociálních a souvisejících služeb a podpoře při realizaci konkrétních programů a projektů v oblasti sociálních služeb. Další důležitou činností města by měl být monitoring celkového vývoje všech sociálních a souvisejících služeb ve městě a ve správním obvodu. Cílem střednědobého plánu je nastavit sociální a související služby tak, aby byly dostupné, kvalitní a efektivní. Střednědobý plán umožní lépe reagovat na zjištěné potřeby v oblasti sociálních služeb.

Předložený „Střednědobý plán rozvoje sociálních a souvisejících služeb města Ústí nad Orlicí a okolí na období 2024–2027“ byl usnesením č. 202/8/ZM/2023 schválen Zastupitelstvem města Ústí nad Orlicí.

